

Sygn. akt I.C 691/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Cezary Olszewski

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2020 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa N. S. (1)

przeciwko Z. S.

o bezpodstawne wzbogacenie

na skutek wniosku powódki o zabezpieczenie

p o s t a n a w i a:

udzielić zabezpieczenia roszczenia w ten sposób, iż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie, ustanowić na rzecz powódki N. S. (1) hipotekę przymusową do łącznej kwoty 300 000 zł (trzystu tysięcy złotych) na nieruchomości pozwanego Z. S. położonej w miejscowości B. gm. A., dla której Sad Rejonowy w Augustowie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

SSO Cezary Olszewski

Sygn. akt I C 691/20

UZASADNIENIE

Powódka N. S. wystąpiła z pozwem przeciwko Z. S. domagając się zapłaty kwoty 300.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie o dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Równocześnie, w ramach powództwa, wystąpiła z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez obciążenie będącej własnością pozwanego nieruchomości, położonej w miejscowości B., gminie A., dla której Sąd Rejonowy w Augustowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) hipoteką przymusową do łącznej sumy 300.000 zł.

W uzasadnieniu powódka wskazywała, iż dnia 07 grudnia 2013 roku strony zawarły związek małżeński przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w S.. Z uwagi na fakt, iż powódka w momencie zawarcia związku małżeńskiego pozostawała osobą majątną, (posiadała majątek z pierwszego małżeństwa) po ślubie pozwany nie podjął zatrudnienia lecz postanowił zajmować się konserwacją należącego do pozwanego gospodarstwa (w którym strony zamieszkały) które wymagało licznych prac naprawczych. Z uwagi na przebieg spraw majątkowych z pierwszą żoną, Z. S. w ramach ugody zobowiązał się zapłacić na jej rzecz kwotę 170.000 zł. Chcąc wywiązać się z wynikającego z ugody zobowiązania, pozwany w drodze umowy pożyczki uzyskał od powódki środki niezbędne na zaspokojenie roszczenia byłej żony. Początkowo związek stron układał się prawidłowo. Powódka i pozwany zamieszkali na należącej do pozwanego nieruchomości, którą odnowili ze środków powódki. Ponadto strony postanowiły zainwestować środki N. S. (2) w remont znajdujących się na nieruchomości pozwanego budynków gospodarczych oraz plantację do hodowli grzybów, celem ich późniejszej sprzedaży. Po tym jak w 2019 roku powódka oznajmiła powodowi, iż nie posiada już wolnych środków na inwestycje w gospodarstwo stanowiące należący do powoda majątek, relacje pomiędzy małżonkami uległy drastycznemu pogorszeniu, po czym w maju 2020 roku pozwany poinformował powódkę, iż nie chce kontynuować ich

związku, a sama powódka musi opuścić wspólnie zamieszkiwany dom i powrócić do mieszkania w A.. Równocześnie wskazał, iż cały majątek, wraz z poczynionymi przez powódkę nakładami, planuje przekazać na swoje dzieci w drodze zmienionego testamentu.

Wskazując na podstawę prawną roszczenia powódka zaznaczyła, iż przepisy k.r.o. nie wskazują zasad rozliczenia między byłymi małżonkami, jednakże pozwany został bezprawnie wzbogacony kosztem powódki, w zakresie poczynionych przez powódkę na należącą do pozwanego nieruchomości nakładów. Powołując się na stosowne orzecznictwo wskazała, że jeżeli jeden z małżonków pozostający w ustroju rozdzielności majątkowej swoją aktywnością i zaangażowaniem finansowym i faktycznym współtworzył odrębny majątek drugiego małżonka, może domagać się rozliczenia i przywrócenia równowagi ekonomicznej na podstawie art. 405 i n k.c.

Uzasadniając wniosek o udzielenie zabezpieczenia dochodzonego roszczenia powódka wskazała zaś, iż w myśl art. 730¹ §1 i 2 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia, o ile zostaną uprawdopodobnione przesłanki w postaci istnienia samego roszczenia, jak również interesu prawnego w jego zabezpieczeniu. Celem uprawdopodobnienia roszczenia powódka przedłożyła szereg dokumentów potwierdzających dokonanie nakładów na rzecz należącą do powoda nieruchomości. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia powódka motywowała obawą przekazania należących do pozwanego nieruchomości na rzecz swoich dzieci, pochodzących z pierwszego małżeństwa. Jednocześnie wskazywała, iż rzeczona nieruchomość stanowi jedyny, wartościowy składnik majątku pozwanego, którego zbycie uniemożliwi zaspokojenie wskazanego w pozwie roszczenia. Nadto zaznaczyła, iż 04 grudnia 2013 roku strony zawarły umowę małżeńską ustanowienia rozdzielności majątkowej.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o zabezpieczenie należało uznać za uzasadniony.

Analizując treść dowodów załączonych do wniosku za niebudzące wątpliwości uznać należało, iż powódka N. S. uprawdopodobniła istnienie roszczenia wobec pozwanego Z. S.. Powódka przedstawiła bowiem dokumenty potwierdzające okoliczność poczynionych nakładów na majątek będący własnością pozwanego. W doktrynie prawa przyjmuje się bowiem, iż roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli istnieje na pierwszy rzut oka, bez głębszego wnikania we wszystkie możliwe aspekty faktyczne i prawne sprawy, znaczna szansa, że w świetle przytoczonych przez wnioskodawcę twierdzeń faktycznych popartych dowodami lub środkami niebędącymi dowodami w rozumieniu k.p.c. przysługuje ono uprawnionemu. Równocześnie uprawdopodobnienie nie wymaga spełnienia tak ścisłych rygorów, jak te stawiane przy udowodnieniu. Uprawdopodobnienie jest bowiem środkiem zastępczym, względnie surogatem dowodu w znaczeniu ścisłym, niedającym pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) pewnego faktu.

Przenosząc powyższe na kanwę niniejszej sprawy, nie rozstrzygając definitywnie o zasadności roszczenia na tak wczesnym etapie postępowania, podkreślenia wymaga okoliczność, iż ustanowienie rozdzielności majątkowej i dysponowanie przez każdego z małżonków odrębną masą majątkową nie powinno prowadzić do konstatacji, że w stosunkach między małżonkami nie może dochodzić do czynności skutkujących nieuzasadnionym wzbogaceniem się jednego z małżonków kosztem drugiego. Sytuacja, powodująca nieuzasadnione wzbogacenie się jednego z małżonków kosztem drugiego, niewątpliwie wymaga przywrócenia równowagi materialnej z zastosowaniem instytucji bezpodstawnego wzbogacenia.

Kontynuując, zdaniem Sądu Okręgowego uprawdopodobniony został również, w realiach niniejszej sprawy ustalonych na jej obecnym etapie, interes prawny w udzieleniu N. S. (2) zabezpieczenia dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia wiąże się ze wskazaniem dwóch okoliczności, które przemawiają za udzieleniem zabezpieczenia, tj. uniemożliwienie wykonania orzeczenia, albo możliwość powstania poważnych trudności w jego wykonaniu lub osiągnięciu celu, dla którego prowadzone jest postępowanie. W szczególności taką przyczyną może być podejmowanie takich działań przez obowiązanego, które zmierzają

do nadmiernego obciążania jego majątku (poprzez zawieranie niekorzystnych umów, ustanawianie obciążeń rzeczowych), niewłaściwe sprawowanie zarządu majątkiem, czy jego sprzedaż poniżej jego rzeczywistej wartości.

Jak wynika ze stanowiska powódki przedstawionego w uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie, jedynym przedmiotem stanowiącym wartościowy majątek będącym własnością pozwanego Z. S. jest będąca przedmiotem zabezpieczenia nieruchomość położona w miejscowości B., gminie A., dla której Sąd Rejonowy w Augustowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...). Ponadto pozwany nosi się z zamiarem przekazania w/w nieruchomości na rzecz swoich dzieci z pierwszego małżeństwa, którą to informację powódka uzyskała w jednej z rozmów z pozwanym. Istotne znaczenie ma w tej kwestii również okoliczność, iż w trakcie związku stron pozwany już raz przekazał rzeczoną nieruchomość na rzecz swojej siostry – celem uniknięcia pomniejszenia zasobów majątkowych z uwagi na roszczenia majątkowe jego byłej żony. Za uzasadnione należało zatem uznać obawy powódki, iż pozwany może podjąć działanie skutkujące utrudnieniem, a w skrajnym przypadku wręcz uniemożliwieniem spełnienia świadczenia, tj.: wykonania orzeczenia jakim zakończy się postępowanie w sprawie.

Uwzględniając powyższe, w tym fakt, iż sposób udzielonego powódce zabezpieczenia nie będzie prowadził do zaspokojenia roszczenia w rozumieniu art. 731 k.p.c., działając na podstawie art. 730 § 1 k.p.c. w zw. z art. 730¹ § 1 i § 2 k.p.c. i art. 747 kpc należało postanowić jak na wstępie.

SSO Cezary Olszewski